

Jekabaara

Jamana

Boko 349 nan sɔŋɔ d. 60 • 2017 san desanburukalo

Cikela, mənikela ni baganmara la kunnafoniseben. A be bo kalo e kalo
Jamana baarada la - Telefoni : 20 20 62 89 - BP : 2043 Bamako (Mali)

Misi pompe ye
bagan mara
nefəsərə sira
juman ye

ne 2

“Ijaniya juman ni kuma mugu in si te jamana nafa fo kelen : waley” ! (Abudulayi Bari)

Koɔrisenɛ : Mali seginna jɔyɔrɔ fɔlo
la Afiriki koɔrisenɛjamanaw ce la ne 3

BNDA ye sefa wari ne 3
miliyari 19 ni tilan sɔrɔ
ninan sene baaraw kama

Biyenali : Mali seko ni
dɔnko keneba ne 6

« Kalan be mɔgɔ sɔn hakili la, nka kunnafoni be mɔgɔ bɔ kunpan na ». (Yɔrɔ Ulen Sidibe)

Misi pōnpe (*insémination artificielle animale*) ye baganmara nafasorcsira juman ye

Bagan mara y'an ka jamana jōsenba dō ye. kōlo-siw y'a jira ko n'i y'anw ka misiw ni tubabu misiw sanga i bā ye kan ka misiw nafa ka dōgōn ni tubabu misiw ye nōnō ni sogo sōrēta fan fe. Baganmara nafa jū-dili kama, jinikēlaw ye fere sigi sen kan ko Insemination artificielle Animale an ko misi pōnpe.

Iawale la, n'i tun bā fe ka ninnu misiden jenemaw sōrē i ka were la, i tun be fōkōtigi si juman de bila i ka misi musow ce la. Bi ferew be yen munni bā to i k'i sagona misidenw sōrē ko insemination artificielle animale, misi pōnpe, ka misike lawaji ta ko bila misi muso denso la. Misi pōnpe ye misiw si kolonsoli ye ka si nafanma sōrē.

Musa Traore ka baara jésinnen be kōlsili ma misi pōnpe cakēda jemēgōyaso la. Ale fe misi pōnpe ye sira de ye ka baganmara sōrē bugun.

Kalo kumasen nana

« Ni Ala ye maa min ke faama ye, i jija i ka kaba ni yaada kele. Nā ye maa min ke kantan ye, o kā dōn ko da bā ne wa dō bā ko »

Idirisa Sacko

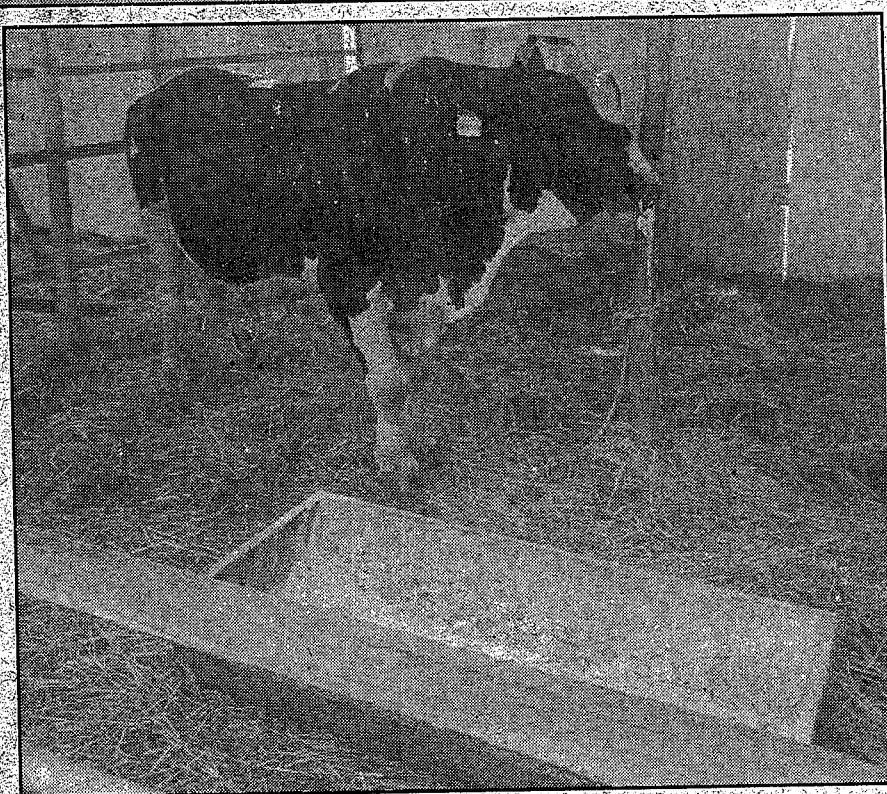
Misi pōnpe in daminen bi la kōte. Kabini tubabu tile misi pōnpe tun be ke. Mali nemēgōw ye barikaba dōn misi pōnpe tabolo la ka nemāyaso sigi a la.

Misi si kolonso be nafa de nō fe, ni misi pōnpera ka jē a nafa folō be bagantigi de kan. Sogoko ni nōnōko dan don. Nafa were be misi pōnpe min te sogo ni nōnō caya anī banaw kunbanni ye. Bagantigi minnu ye misi pōnpe sifilé, olu y'a nafa sōrē. Umaru jalo ye Bagan marala ye a sigilen don Kasela. Misi pōnpe ye nafan caman lase a ma. Biri misi 10 de bā bolo, a be nōnō litiri 140 sōrē don o don. Misi tigi min be nōnō litiri 140 sōrē don o don, nā ye nōnō sōrē kelen feere 60 a be wa 8 ni kēmē 4 de sōrē don o don. Kalo kelen kōnō a be ke miliyōn tigi ye bari a be miliyōn 1 ni wa biduuru ni wa 2 sōrē kalo-o kalo. San kōnō a be miliyōn 15 ni kō sōrē.

Misi pōnpe te ke misi bēe la minnu be sekü pōnpe, olu sugaritlen don. Misi minnu sigilen be yorō kelen olu de be pōnpe. Misi minnu balolen don ka jē nū ka kene olu de be pōnpe.

Nan ko an ka nafa sōrē baganmara la an ka tugu taabolo kuraw ko. bagan mara te kun fe baara ye bilen. Misi pōnpe ye fere juman ye walisa ka nafaba sōrē baganmara la.

Dapeli Damelé

Koɔrisene : Mali seginna jɔyɔrɔ fɔlɔ la Afiriki koɔrisenejamaw ce la

Mali ye koɔrimugu bali miliyon kelen ni ba 330 de sɔrɔ san 2017 in na, o cayara ni san 2016 ta ye ni koɔrimugu baliba 90 ye. san 2017 koɔrimugu sɔrɔlen hake be Mali bila Burikina faso ne o min ka surun a la koɔri sene fan fe.

Amerikenw ka seneko cakeda ka fɔ la, Mali ka koɔrimugu sɔrɔlen hake ye bali miliyon kelen ni ba 330 sɔrɔ san 2017 in na, o cayara ni san 2016 ta ye ni koɔrimugu bali ba 90 ye. Burikina faso min ka surun Mali la koɔri sene na, o ma temen koɔrimugu bali

miliyon kelen ni ba 300 kan, Mali ka koɔrimugu sɔrɔlen cayara ni Burikina ta ye ni baliba 30 ye.

Mali ka nin kunnawolo sɔrɔ la ka da samiña cogoya ne ni koɔri sansɔngɔ yeleni ani geleya dɔw furakeli kan i nà fɔ koɔri-wari sɔrɔli joona.

Koɔri ma ne kosebe Burikina, sɔrɔ dɔgɔyara tari la kà ke kilo 333 ye, a tun be san 22 bɔ. O tun ma deli ka ke. Koɔri sɔrɔta dɔgɔyara afiriki jamana wɛs min na, o ye Cadi jamana ye, bagaji-dɛsɛ kera yen ani

Baba Berete

koɔri sansɔngɔ fana jaasira ka ke sefa wari 24 ye.

Makoci mara (CMDT) ani cikelaw ka cesiri de ye

ni kunkɔrɔta di Mali ma, wu nɔ ka kan ka ye Cikelaw balocogo la.

Daneli Damele

BNDA ye sefa wari miliyari 19 ni tila sɔrɔ ninan sene baaraw kama

Cikelaw ka banki BNDA ni faransikaw ka yiriwali banki AFD ye benkansében dɔ bolonobild desanburukalo tile 19 walasa ka cikeda misenw ni cikeda mankanw ka baarakeminew musaka-ko nɔgɔya jangɔ togodaw la. Benkansében in fe, faransi-kaw ka yiriwali banki AFD be sefa wari miliyari 19 ni miliyon 667 di Mali cikelaw ka banki BNDA ma.

AFD ka fɔ la, nafolomugu sɔrɔlen nà nafaw bɔ to BNDA ka se ka poroze cama musaka bɔ, ka cikeda 3 800 kɔkɔrɔmadon ni antepirizi misenw ni antepiriziman-kan 500 ani antepiriziba 25.

Wari in sɔrɔ la jamanaw ni waribon damadə ka jɛnɔgɔ-nya hukumu kɔnɔ sahel kɔson ko « alliance pour le

sahel », jɛnɔgɔnya in sigira sen kan san 2017 zuluyekalo la, a tɔndenw ye : Faransi,

Alimajni, Nazarala tɔnba Uniyon Eropeni, Banki mɔn-jali, Farafina banki BAD ani

Onu ka yiriwali baarabolo.

Daneli Damele

BNDA : Nëmögjya falena cikelaw ka banki BNDA la, Musa Alasani Jalo kera BNDA njemögjekulu peresidan ye, Sulemani Wayigalo Kera BNDA njemaaba ye direkiteri zenerali

Musa Alasane Jalo

Ntënnin desamburukalo tile 18 san 2017 Parikaw fe yen, BNDA njemögjekulu ka laje 127 nan sen fe, koba caman latigera. O kobaw la, ka kejne ni Mali guferëne-man ka lajini ye, Sulemani Wayigalo min tun be BNDA jagoko ni lakodënnikow kunna ale kera BNDA njemaaba ye nò ye direkiteri zenerali ye. Direkiteri zeneraliya tun be Musa Alasani Jalo min bolo, ale kera BNDA njemögjekulu peresidan ye.

Njemögjekulu peresidan kura Musa Alasani Jalo kera BNDA ye Mali jamana njemaaw fo kerenkerennenyala Jamana kuntigi ni mini-

siri fôlô ani nafoloko minisiri fô, ka fara BNDA

njemögjekulu moggow ni manankunbøbagaw kan, ka da u ka danaya dalen kan ale kan.

BNDA direkiteri zenerali kura Sulemani Wayigalo fana ye folike Jamana njemögjew ni BNDA njemögjekulu moggow ni manankunbøbagaw ye ka da a sugantili kan, ko wale don min be njetaa wajibiya ni bee ka deme ye. K'ale sugantili in ye danaya de ye ka nesin BNDA baarakelaw ma walasa ka soro

kelenw sinsin.

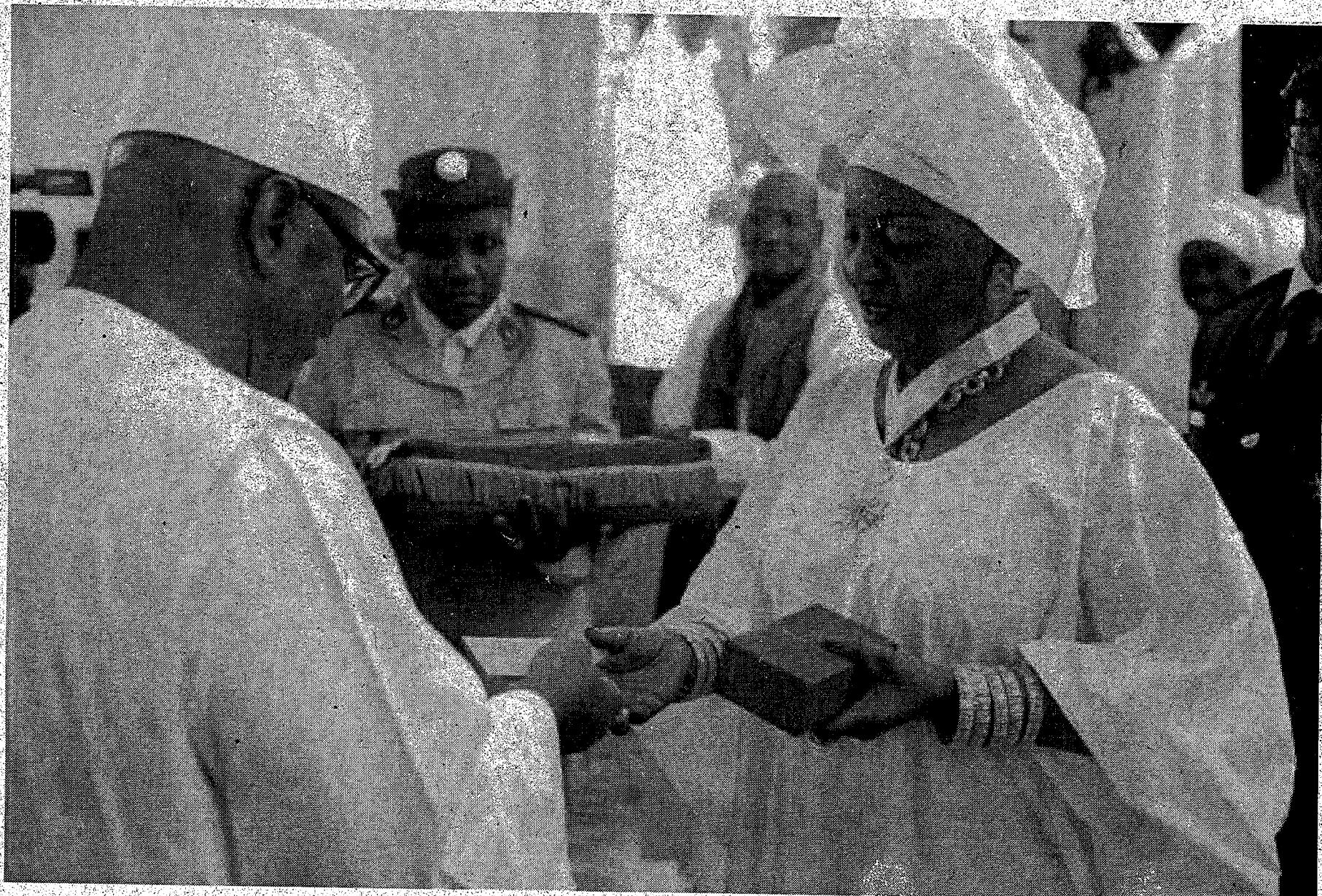
Koba were min latigera laje 127 nan sen fe, o ye san 2018 baarakë nafololatigeli ye. Musa Alasani Jalo ka fôla, BNDA bëna sefa wari miliyari 452 de labaara Mali la, o ka ca ni san 2017 nafolo labaaronen ye ni 15 ye këme sara la. San 2018 nafolo labaaratata la 55 bee don seneko da fe.

Danjeli Damele
kabô BNDA kunnafoni
bolofara Musa Kamara
yoro

Musa Alasane Jalo ani Sulemani Wayigalo

IBK ye Mali jaaraw jansa : Walejuman ka gelen a dənbaliya ma !

Tile fila ka kən sankura nali ne, jamana kuntigi IBK ye walejumandon medayidi ke ka jesin Mali seko ni dənko jaaraw ma, minnu y'u ka jemaya fanba ke an ka jamana sankoréitali la dije fan tan ni naani bëe fe. Ko də bë men k'a sərə a tuma ma temen. Kumadonsow ko ten. IBK ye Mali laada kərə də waleyə bawo kabini lawale la, anw ka janama kən numankela ka juman bë dən a ye.

Kanja Kuyate, Jelimadi Sisoko, Ami Koyita, Nahawa

Dunbiya ani jaara caman werew kera fitineyeelenw ye Mali kən anā kōkan minnu ye Maliden ceman n'a musoman caman jenajé san caman kən u se ko n'u damajira la.

Sanyéléma ne kərə, jamana kuntigi IBK ya kəfile an ka jaara 15 la ka walejumandon medayi d'u ma. Medayi suguya saba de dira, nka a kelen kelen bëe ye kojumandon medayiw ye ka jesin magan kəbaga cesirilenw bëe ma.

Faso medayi kommande-

ri dira Ami Koyita ma, ale min kera doolo ye Afiriki tilebinbolo kənebaaw kan na ka manden dənkili dumanw ye. Ka fara Ami Koyita kan, Kanja Kuyate ani Senegali dənkilidala

Baaba Maal fana ye Faso medayi kommanderi sərə.

Faso medayi Ofisiye dira dankoroba Bənkana Mayiga ma. O medayi kelen in dira : Sali Sidibe, Kasemadi Jabate, Nahawa Dunbiya, Seki Tijani Seki, Fisa Mayiga, Kulukoré Mariyamu Bagayok, ani Musa Tarawele ko Tarasi ninnu fana ma. Ma Kuyate nim-

ərə 1 ye Faso Medayi sewaliye sərə. Faso medayi sewaliye dira Abubakari Kisa (Dəw ko Kibən) ani tubabu nkoni nfəninfəla jana Modibo kuyate ma.

« An ye nin jaara ceman n'a musomanw jansa, bawo u bë hakiliw lajigin waati dumanw na, an bëe wasara ani ka waso ni minnu ye k'o sababu ke o waatiw adamadenya diya ye » Jamana kuntigi IBK ko ten.

Bakari Sangare

U ko...

« Mogo garisekeduman-tigi be mogo kise ta ke-kalon ye ».

Ala ma hinena Dawuda Damele la : maana bola tun don

* * * *

« Ni mogo ka duloki surunyana, dilancogo be-ola, nka na hakili suru-nyana, o te dilan abada »

El hajj Usumani Jalo, wajulikela don Sirakoro

* * * *

« Je o je, no sigira musa-ka kan, o be laban jona-na-sigi kan ».

Sy Solomani Si, ani-materi don arajo Bamakan na, Bamako

* * * *

« Munafigi taamasiyen ye saba ye : na kumana, a be nkalon tige ; na ye-lahidu ta, a te o tiime ; n'i dara la, a be i janfa »

A bora adisa kono

*****

« Yara jini boli, o ni-kononrɔjuguya te ben ».

Jeli Bakarijan Damele, maana bola don

Jekabaria

Biyenali : Mali seko ni dənko kəneba

Ka ta san 2017 desanburukalo tile 24 na ka taa a bila a tile 31 na, biyenali jenajew kera Banmako. Seko ni dənko minisiri na cakejogonw ka fola, ninan biyendali kera fen kerenerennye ka da jamana yera-lahalaya kan, nka o na ta bee, mara kura fila yera kene kan n'olu ye Menaka ni-Duwansa ye. Ninan biyendali jenajekulu caya ma san temennenw ta bɔ. Seko ni dənko tigilamɔgɔ 70 ye jama jenaje ni negeñen, kelenna-dənkili-da, laadalafoli ani nanzarahfoli ye. Walasa ka də fara jama ka ninsəndiya kan, wele bilara dankərəba dəw ma minnu ye Milimo,

yeləkokela Kante, Seku Keyita, Nahawa Dunbiya, Hayira Aribi, Kokə Danbele, ani Nanpe Sajo.

Nəgəndanw kɔ fe, Tənboktu mara wilila ni jeyɔrɔ fɔlɔ ye ni kuru 96 ye, Bamako mara darale kan ni kuru 95 ye, Kidali mara kera sabannan ye ni kuru 86 ye. Nəgəndan

jaratigebagaw ka fo la, ninan segesegeli bolila baara jiralen cogoya, waati bolodalen ni matarfali kan kuluwf. O

de jateminɛ sira fila in kera degun ye kulu caman ma bawo waati bolodalen matarafali geleyara caman ma. Caman ka kuru tora jila o de kosən.

Bakari Sangare

Cacoya : Saramaya banda

Kurukuru, sumunin, zanfala, sansiri ni nejew bolen ka la, cacoya fana donna farikolo banaw la bi. Caco ! nin dajé in donna an kanw kono ka kejen ni muntulu sègema dòw donni ye an ka jamana kono san 2000 kono la minnu be mögo golo finman wòrò ka ba la. A munbagaw ka jate la, tulu-kura nalen ninnu be farikolo jeyà, ka dò fara saramaya kan Tulu ninnu tògò dara ko caco, u munbagaw fana be wele o coga kelen na.

Gere kura-bò-te taa woyé

kò ! Tulu kura ninnu donnekò laada la, u no fe kasaaraw fana y'u kun bò. A ko kera saramaya ni neji sumalen ye an balimamuso caman bolo.

Sansiri nà neje jugu, fari kalan-kalan ni nedà bunaki ya kasaara dòw ye minnu kelen don kamanangan ye furakelikelaw ni degunbagatòw bolo kò sababu ke farikolo yere lahalya ne misenya ye. An be don min na i ko bi, an balimamuso caman kelen don ka farikolo jate masiri gansan de ye, mögo bese ka min ne yelema ka ki dimò ye i sagonna waati la.

O ye fili juguba ye min ye mögo caman se farikolo banda kunko ma.

An be don min na i ko bi, An balimamuso caman dadelen don tulujugu-mun kòlò kan an kere fe. Joli cejuguw, neje jugu, kurukuru ni zanfala karabalen kelen don u caman siginogon ye, an be kala semen u no fe sumu gelen na.

Kenya baarakebagaw ka fo la, fariko te farisogo birifi ni gansan ye. Nimafen de don min joyorò ka bon adamaden tangali la ka bò bandikisew ni

kinnifen juguw kòlò ma. O temennen kò, a be farisogo tanga ka bò tile mantorò ma min be wele ko èreyon ikisi.

Farikolo nin ladonko juman ka kan, bawo a juguw ka ca minnu be se ka bali ka lataangaliko juman ke. O jugu dòw ye finje ye ani nògo. Nka safune kata-maw ni munnitulu sègékata-maw te farikolo lasagonnanw ye. Olu ba tijen walima ka lanogò. O tijenni nò lanogò taamasine folòw ye farikolo wajibi-jeyali ye, kololo tòw be da o kan.

Bakari Sangare

Taramadòli : Don-dò kasara !

Taramadòli ye faramansiw ka fura dilannen dò ye mögòw ye min don negela da fe ka ke bilabali ni dantemén ye. Ka soro, tamadòli ye bana dòw kumbénni n'u furakelan lakiika ye. Bi tamadòli kaasara ka bon an ka sigidaw kono denmisén kunda ka ta dugubaw kono fo togodaw la. Fura caman be yen minnu tara ka bò furuya sira kan kò sababu ke u neji ye furukeli kò fe Wiyagara yò misali dò ye.

Min ye taramadòli ta fan ye, ale ye kasaara juguba nato ye. A be ka caya an ka dugubaw ni dugumisenw kono ka taa a fe. A donna yoro bée la. Jon y'a tabaga ye, a be soro cogodi, sariya be mun fo, a kolòlò ye jumen ye kenya kan ? Kunnafonin sèben « Les Echos » ye sègesegeli ke.

Taramadòli...hakili jana-mininnan !

Dokotoré Yamusa Sidibe, Kenedugu nògondementon konjenabo nemaaba ka fo la, taramadòli ye fura ye min be ke ka dimi ni degun gelénw furake kòlòlò misenmanw be min kò. « Taramadòli ye fura ye, nka a kunaciénni sango nò kuntaala janyara, o be ke sababu ka tabaga ka ka jòn ye. O jonya wulili bese ka ke baaragelenba ye minnu dò ye : sunogobaliya, susé jatige, konojan, hakili cawu-cawu, basigobaliya ni bololateliya.

Taramadòli ye Girinantali furadilanyorò ka fura dilannen ye a be min jago. Kodehini ni dekisiprotoki-sifeni ba la. Taramadòli ni mòrifini bée dama ka kan dimi kumbénni na, a fanga ka bon ni kodehini ta ye dò-nin (kodehini miligaramu 50 be ben mòrifini miligaramu 10 ma)

Dokotoré Sidibe y'a jira ko taramadòli kunnati jenna

ka ke ninsöndiya, kologelya ni hakili jaagamin fura ye.

Kabako-fura

Taramadòli ye fura mandi ye dimi dali kama min bora Opiyòmu na. Temensià juman fe, a mankan ka soro dokotoré ka furasan-seben kò. Mali la, a te ka temen o sira fe. Taramadòli be bòlon seleke bée la, wa a sanbagaw bá lasoré nògoya la furayala-law bolo.

Faso kono kenjeréye cake-da Oref tògòla, dokotoré Sidibe ye sègesegeli ke taramadòli kan. Mali kono. O sègesegeli ya jira ko taramadòli kelen don kunmayéléma-fura ye jamana fan caman kono kerékerénnénya la. Sikaso mara kono sègesegeli sinsinna o mara min kono.

Kenedugu nògondementon ka demen be se hakili-ciné-fura tabaga minnu

ma, olu y'a jira ko taramadòli talen kò, ka be ke i ko i senw te dugu ma. A be fari funtenin, i be sigo kí new curonnen to.

Dokotoré ka fo la, o lahelaya in mennen te temen sanga 5 walima 6 kan. O de koson a tigiw te fa a la.

Dokotoré Sidibe ka fo la, Taramadòli fara la Faransi furako kòlisili cake bolofara ka fura kòlòsitaw kan. Maéatori ka jaangatan kò fe, Taramadòli ye maa bakelen sigiyoroma fila nògenna bòne u nin na.

Fasumalen, farikolo-ségen, èrenko ni kono dimin be Taramadòli tabaga kolo-lén bée la.

Nin bá jira ko kabako-fura in ni fésenni ya ka surun kosebe.

Aminata Tarawele (Les

Echos cakela).

Bayelemabaga : Bakari Sangare

Sariya : Kungosokow ni donsoya

Kungosokow ni donsoya labenni kama, jamana nemogow ye sariya ta. Ko sariya N° 31 n'a tara san 1995 mariskalo tile 20, o sariya in kono kow file nin ye.

Bolofara 2 nan : Bosili ni minen

Sariyasen 124 nan : yamruya be sariya sosoli walew kojepjanabélaw bolo ka sariya sosoli wale minnu ye k'u semetiya ka laban ka sementiyalan ninnu bési walima k'u mine u tigiw la:

- marifa, kise, soga fagara ni minen minnu ye
- kungosogo penema minelen walima jenjen tigelenw, a su nolu kera sariya soso'fenw ye
- so kono bagan minnu manda don kungo lakananen kono

Sariyasen 125 nan : ni donsoya keminenw ni sogow be bési walejukelaw la famaw fe, olu bee be seben walejugu kelen dantigeli seben kono. N'o ya soro tipeni sera fan minetaw ma walima n'u tununa mögo nominen sababu la kiiri bulon bo fan komafalen hake na cogoyaw jatemine o te nedilanni hake bin.

O hukumu kono, sariya ka jangili bolodalen be boli.

Sariyasen 126 nan : donsoya minen minenew, bolimafenw ni jenjen minenew be feere wantere sen fe.

Sogo minenew be di jama nafa jekulu ma, sogo jenemaw bosilenw be kalifa foroba kungosogo mara yoro la walima ka bila a yere ma kene lakananen kono.

Kele ke marifa minenew be di faso ka kelecew ma.

Sogofaga marifaw ni kisew minenew be di kungoko cakeda ma.

Bolofara 3 nan : Walew ni nominen

Sariyasen 127 nan : Nominen ni walew be ke kungo cakeda nemogó fe walima sigida lakodennen kaciden ka fara faso ninyoró lafalsa kan.

Kungo lakananbaga finitigw ani sidiga lakodennen ka ciden be se ka wale dantige kiiri tigeso la ani u kuma kuncelaw u be lamén.

Sariyasen 128 nan : kungoko cakeda nemogó walima sigida lakodennen ka ciden be se ka, ni faso ninyoró lafalsa ka deme ye:

- kiiri seginkanni lajini
- kiiri tigelen wuli

Sariyasen 129 nan : kungoko labarakela finitigw, faso tawani sigida lakodennen taw be se ka sariya sosoli wale këbaga wele a nogonni fe kiiri kene kan.

DAKUN FILANAN : WALEJUGUW ANI JANGILI

Sariyasen 130 nan : wa tan fo wa mugan alamani sarali, kalo saba fo san fila kaso walima o jangili do la kelen, be bin mögo kan, kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantone bólila, ani yamaruyaeben bésili jangili be bin mögo kan min mana :

kalo kelen fo san kelen kaso ke walima o jangili fila do la kelen.

A ka dugukolo kan baarakelenw be tije walima ka mine a la.

Sariyasen 132 nan : wa naani fo wa mugan alamani sarali, ani kalo saba fo san fila kaso walima a jangili fila do la kelen kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantone bólila, ani yamaruyaeben bésili jangili be bin mögo kan min mana :

- Kungosogo lakananen faga
- Ka donsoya ke kene lakananen kono min sebennen te sariyasen 46 nan kono walima ka sigi a yoro do kan kasoro yamaruya t'i bolo
- Ka donsoya ke ni minen konenew ye

Sariyasen 133 nan : Mögo min mana donsoya ke kasoro :

- Yamaryasaben t'i bolo
- Ka donsoya ke fo ka bésili sariya kono
- Ka donsoya ke donsoya waati datugulen kofe
- Ka sogo faga kene yamaruya len dance k'o kan

Wa duuru fo wa keme alamani sarali be bin tubabumarifatigi kan. Wa kelen fo wa naani alamani sarali be bin farafin-marifatigi kan ani tile tan ni duuru fo kalo saba kaso walima jangili fila do la kelen kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantone bólila.

Bolofen mine ni tijeni kera ni minen minnu ye, donsoyafenw sôrolenw be mine.

Sariyasen 134 nan : Mögo o mögo ka donsoya keli be sariyasen 49 nan ni 50 nan seso, wa fila fo wa wooro alamani sarali be bin o tigi kan.

Sariyasen 135 nan : Mögo o mögo ye :

- Donsoya jeminebaga ka baara ke kasoro seben t'i bolo
- Ka seben singa, walima ka di mögo were ma
- Ka donsoya boloda a ka kene tonobeta k'o kan

O tigi be jangi : alamani sarali min ba ta wa wooro fo miliyon kelen ani a tigi ka seben be mine a la a waati donsoya ke san kono..

Sariyasen 136 nan : donsoya jeminebaga min mana sariya seso kungo tonobeta tonobeli hukumü kono :

- Ka kemageleya kaye kono-kow seso
- Ka donsoya sariya seso wa tan fo wa bisaba alamani jangili be bin o tigi kan kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantone bólila.

Sariyasen 137 nan : Mögo o mögo mana donsoya ke donsoya keyoro labennen tonobeta walima min te tonobeta ye kono kasoro a tigi sebennen te walima sogonbola t'a nofe o tigi be jangi ni alamani sarali ye min ba ta wa fila la ka se wa bi wooro ma, kasoro ko be se ka wolo wale jugu minnu na, dan ma kari olu jangili la.

Sariyasen 138 nan : ni mögo mögo ye sogo noboli baara ke kasoro a yamaruyaeben t'i bolo i be jangi ni alamani sarali ye min ba ta wa duuru la ka se wa biduuru ma.

Sariyasen 139 nan : Ni jeminebaga walima sogo nobola min ye donso do deme wale jugu keli la o tigi be jate a jeñog-on jugu ye.

Sariyasen 140 nan : Dunan o dunan, min sigilen te an ka jamana na, no ye donsoya ke sariyasen 83 nan ni 84 nan kono-kow dansagoli kan, wa mugan fo miliyon kelen alamani be da o kun kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantone bólila. A ka minenw be bési a la.

Sariyaset 141 nan : məgə o məgə mana dagayorō ja walima siyoro ka sariyaset 62 nan dansago, wa kelen fo wa bi saba alamani be da o tigi kun, a ka yərə labennenw be ci ani ka baarake minenw mine a la, kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la.

Sariyaset 142 nan : sokono bagan yəremabila min yaclato walima a dumunikətə manda ye kungoba kungosogo mara yərə walima kene lakananen kono o bagan be mine ka feere ka wari bila faso walima sigida lakodənnən ka kesu la.

Sariyaset 143 nan : məgə o məgə mana tasumadon kene lakananen kono sariya min bolili be senna ko konokow səsə, wa fila fo wa bi duuru alamani sarali pangili be da o kun. Na kera dabənkama tadow ye, koju pangili sariya kənəkow be boli a tigi kan.

Sariyaset 144 nan : məgə min mana kungosogo dunan ladon jamana kono ka sariyaset 59 nan dansago, wa mugan fo wa bi wərə alamani sarali ani kasoladon kalo saba fo kalo wərə pangili be da o tigi kun walima pangili ninnu fila də la kelen.

Sariyaset 145 nan : yamaruya seben te məgə min bolo no ye:

- Kungosogo minē kene lakananen kono
- Kungosogo lakananen minē
- Kungosogo minē ni feere kənnən ye

Wa mugan fo wa binaani alamani sarali ani kasoladon kalo kelen fo kalo wərə pangili be da o tigi kun walima pangili ninnu dəla kelen kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la. O temenen ko a ka baarake minenw ni baganw be mine a la.

Sariyaset 146 nan : məgə o məgə mana :

- Bagan minē kasoro yamaruya t'i bolo
- Bagan minē bagan minē waati temenen ko ani bagan minē yərə yamaruyalen kəkan
- Bagan minē hake na fagata hake dansago
- Mago make sogo fagalenw ni minenew səbennila fagali ni minenī karane kono.

O be pangili wa kelen fo wa

mugan alamani sarali ani kasoladon ka ta tile tan ni duuru fo kalo saba kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la. O temenen ko a tigi ka yamaruya seben n'a ka baarake minenw be mine a la kalo saba fo kalo wərə ani a ka bagan fagalenw fana be mine.

Sariyaset 147 nan : yamaruya ma di məgə min ma no ye :

- Kungosogo mine walima kəlamə jagoli kama walima ni jagoliko te
- Kungosogo mara yərə dilan,

O tigi be pangili wa kelen fo wa bi wərə alamani sarali, o temenen ko, a bolo baganw be mine kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la.

Sariyaset 148 nan : kungosogo gotigi walima punun be min məgə bolo, ni kungosogo walima didenw mana tijeni min ke o tigi be jo no kunko ye.

Ni kungosogo kera degun sababu ye walima na te mine cogo numan na a be di wajibila foroba kungosogo mara yərə ma. Kungoko minisiri ka sariya talen be bagan minē wari dantige min be da bagantigi kun.

Sariyaset 149 nan : Ni jənjənw be məgə o məgə bolo no be sariyaset 97 nan ni 101 nan səsə, o tigi be pangili :

- Wa duuru fo wa bi wərə alamani sarali be da o tigi kun no y'a sərə jənjənw bəra bagan lakananen na.
- Wa fila fo wa mugan ni duuru alamani sarali be da o tigi kun no y'a sərə bagan lakananen don hake la

Kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la, o kə jənjənw be mine a la.

Sariyaset 150 nan : məgə o məgə mana kungosogo faga walima ka jogin ni bolifen ye kene lakananen kono, walima u dancew la, o tigi be pangili wa kelen fo wa tan alamani sarali kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la.

N'a tigi ma taa kasara ko fo walima ka taa bagan su di kungo lakananbagaw ma minnu ka surun a la, pangili be sigiyərəma fila.

Sariyaset 151 nan : məgə o məgə mana kungosogo sogo feere ka sərə yamaruya t'i bolo, i

be pangili wa kelen fo wa tan alamani sarali.

O temenen ko, sogow be mine i la kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la.

Sariyaset 152 nan : məgə o məgə no ye kungosogo sogo yaala, k'feere, k'ladon jamana kono walima ka labə jamana

kokan kasoro yamaruya t'i bolo, o tigi be pangili wa kelen fo wa bi wərə alamani sarali, kasoladon kalo kelen fo kalo saba walima pangili ninnu də la kelen kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la. O temenen ko a tigi bolofenw be mine a la.

Sariyaset 153 nan : məgə o məgə mana, sigida lakodənnən ka ciden walima kungo lakananbagā ka baara balili walew ke, o tigi be pangili wa mugan ni naani alamani sarali kasoladon tile tan ni kelen fo kalo saba walima pangili ninnu də la kelen o te murutili pangili bali.

Sariyaset 154 nan : məgə o məgə mana a dabə a kama ka kene lakananenw dance jiralanw, taamasenw, balanw ni sisanw bə u no na, k'utijen walima k'utatu, o tigi be pangili wa naani fo wa mugan alamani sarali kasoladon tile tan ni kelen fo kalo saba walima pangili ninnu də la kelen kasoro dan ma kari tijeni sara na kunkantənə bəli la.

DAKUN SABANAN : MUSAKA SARAW

Sariyaset 155 nan : ji ni kungo baarada dənkotigiw, kungo lakanan sariyatigiw walima sigida lakodənnən jəməgəw, olu be se ka musakako kuma fo donsoya sariya səsəli walew kan ka kən kiri ne walima kiri kə fe.

Ka kən kiri ne, musakako foli be nəminenī bin

Kiri kelen kəfe, musaka be talike pangili alamani dəron de kan. Musaka nininen be sara sarati talen wədəti kono, no dansagora, nəminenī be ke kiri bulon na.

Sariyaset 156 nan : ni donsoya sariyaw səsəli walew kera kene lakananenw kono walima faso ka kungosogo mara yərə kono walima ni kungosogo lakananenw fagara, ji ni kungo baarakela yamaruyalenw be wale ninnu segesegə ka səben k'ut kan, k'ut hakilina fo wale nədilanni

sira musaka kan k'ut ci kungo lakanan cakeda ma min be musakako jənenabo. Kungo lakanan cakeda be musaka jalatige ka səben-ninnu lasegin ni lawaleyali yamaruya ye.

TILAYƏRƏ DUURUNAN : TAABOLO TƏW

Sariyaset 157 nan : faw ni baw, jatigiw ani baaratigw be jo u denw ka sariya səsə walew kunko kərə ni denw ma se bali-kuya ma.

Sariyaset 158 nan : walejugu kebaga jənəgənw be pangili walejugu kebaga pangili cogola. U bəs dama ka kan alamani, musakaw, tijeni sara na kunkantənə sarali la.

Jangili mümə be bəli nin sariya in səsəbaga kan.

Sariyaset 159 nan : Məgə min mana segin sariya səsəli kan, jangili alamani bəzə la belebele be da o tigi kun. Ka segin sariya səsəli kan o ye ni məgə min minenā tun kalo tan ni fila kono a ka sariya səsəliko foli kə fe, a jangili la min na.

Sariyaset 160 nan : donsoya sariya səsəli nəminenī be bin kalo tan ni segin wale kelen dan-tigeli səben bannen ko.

Sariyaset 161 nan : ninyərə min be lasegin ji ni kungo baarakelaw ma ka bə feerew, fən minenew ani tijeni sara na kunkantənə la olu be dantige sariya fe.

Sariyaset 162 nan : faso nafoloko cakeda ka jurukaninaw be pangili musakaw kani minnu dantigera kiri sen fe.

Fərikolo pangili be yamaruya musaka ninnu kanini hukum kəno.

Sariyaset 163 nan : yanni mara seginso ko bəzə ka sira sərə foroba cakedaw be nin sariya in labaara ka dan u ka se la, ka kəne ni sariya in kənəkow ye.

Sariyaset 164 nan : Nin sariya in be a jəgən sariya bəs bin minnu na kənəkow te kelen ye, kərenkerənnənya la san 1986 mariskalo tile 24 sariya nimərə 86 43 / AN RM o min tun nəsinen don donsoya ani kungo lakanan ma.

A bolonəbilalə Barnakə mari-sikalo tile 20 nan san 1995 Jamanakuntigı Alifa Umaru Konare fe.

Daişli Damelə

Ntolatan : Irisila 2018

ntolatan kuluw sigira

San 2018 in kono, kupudimendi jati kera Irisi jamana ye. Ntolatan jenajeba labenkó numan koson ntolatón 32 minnu ka kan ka jengon soro kene in kan olu tilara kulu 8 ce. Ntolatantón 4 be Kulu kelen kelenna bee kono minnu be jøgokunben ntolatanw kufolé ke u ni jøgén ce.

Kulu A : Irisi jamana, Arbi Sawoditi, Ezipiti ani Uruguwe jamana.

Kulu B : Pøritagi, sipaji, Marøku ani Iran jamana

Kulu C : Faransi, Ijsitali, Peru ani Danemariki jamana.

Kulu D : Arizantini, Isilandi, Koroariti ani Nizeriya jamana.

Kulu E : Berezili, Suwisi, Kësita Rika, ami Seribi jamana.

Kulu F : Alimajni,

Mekisiki, Suwedi ani Koredisidi jamana.

Kulu G : Beliziki, Panama, Tinizi ani Angileteri jamana.

Kulu H : Poloni, Senegali, Kolombi an Zapón jamana.

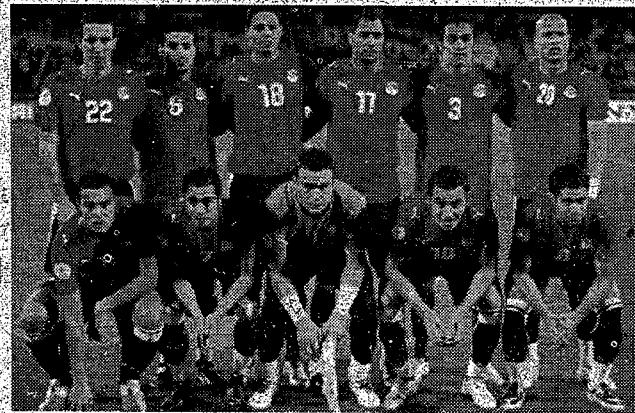
Ni mogo min yen in kuluw jatemine, o tigi ba kolesi ko Afiriki ntolantónw fanba ma ben u bererama ji ma bawo u ni ntolatan jamanabaw de

bennen don kulu kelen kono. O sirategela, ntolantan ko jatemine la caman ya jira ko ninan kupudimendi

jenajew kufelé sagonni be sebekoré geloya Afiriki cebow ma.

Bakari Sangare

Ezipiti ceden

Morøku ceden

Nizeriya ceden

Senegali ceden

Tinizi ceden

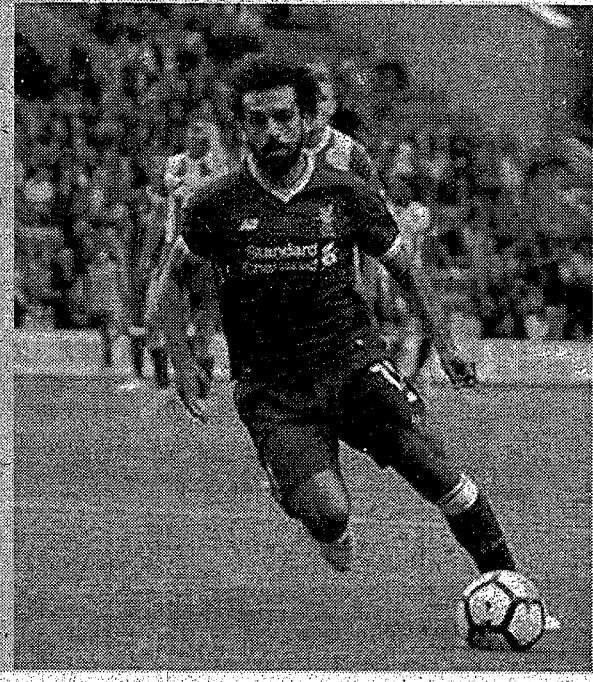
Afiriki ntolatankó tønba (CAF) ye 2017

ntolantanna ñana sugandi !

Døgokun temennen, Afiriki ntolatankó tønba ya ka san ntolatanna ñana sugudili laada latilen. San 2017 ntolatanna ñana jala dira Ezipiti ntolatanna Abuduli Salamu ma. An be don min na i ko bi, ale be Angile jamana kono. A ka ntolatantón tøgø ye Liveripuli. Afiriki ntolatankó tønba ni jaladi laben-

baga ye Abuduli Salamu sugugandi ka dà ka galabukeneya na ka kuru donta caya kan. O temenen kó, a jøyørø bonyara Ezipiti ka kupudimendi kene lasoroli la. Senegali ceden Sajo Mane ani Gabon jamana ceden Obame pangí kera dandankanw ye.

Bakari Sangare

Munna saya te makari tun ?

Nin waati temenna a menna. Dugukolo kókanfenw bée tun ka di. Négon kanu, négon bonya ni négon demen tun be adamaden, jine, baganw ni da fen tòw bée ni négon ce. Sankolo tun ka surun dugukolo la, tile ni kalo bée tun be bø négon fe u be don négon fe. baronégonmaw fana tun don wa saya yere fana tun be ye barodaw la ká sørø o ma ke gasi ye mögø si ma. Saya tun man jugun, a tun man farin. O waati la, ninmine da tun mana se dafen min ma, saya tun be taa o dafen masina lakodønniya. Tuma caman, dafew tun bá kunben ni ninsödiya ye. Ni Sali ma diya nin min ye, saya tun be taø o nønabila jinin ka sørø kó mine a tigi la. A tun be don sigida køø ka nin kurq jinin ka nò ke ka nin mineneta nønabila ka sørø ká ka baara ke. Don dø la, waritigiba dø banana. Bana in juguyara ka na degun bonya waritigiba ma. Nka o degun n'a ta bonya bée, dijø nege tun be waritigiba in na. Tuma min ni saya nana f'ø ye k'a ka sara ti dafara, waritigiba kasira. A ye majumatøkan suguya bée dø fo saya ye. A makari donnø la. O makari kosøn, saya wulira ka don sigida køø waritigi nin nønabila jinin kama. O don, saya yaalatø taara bø npogotigi sarama dø kan k'a sørø o kelen don ka juru don a yere kan na k'a bá yere faga. Npogotigi e bë se k'a jinin k'i yere faga cogodi k'a sørø ne ma taa e nin nø fe ?

-Payi, i benna i sen ma , n nin mine sisan i ka taa di Ala ma !

-E körötø kun ye jumen ye i nin mine körø ? Npogotigi y'a ka yere-faga kun fo saya ye. A kò ma ko :

-Ne jarabice de banna n na ka tugu muso wëre kó, a nò be kanu na. O ye dijø ne bø nna. Ne nin mine walasa nka lafiya, nò ma ke nka dijø sosigi be ke degun ni lanøgø dan ye. Nin mine walasa nkana ke yeko-fila ye sigida køø !

Saya sønna npogotigi ka delili ma, a makari kosøn a y'a nin mine ka t'o di waritigiba ma ka sørø kó nin mine.

Tiledamadø, npogogotigi nin minenø kó fe, kamalen sarama dø taara saya sigilen soro melekew ka baroda la ka n'i kanto saya ma ko : saya, e m'don k'i ye koba ke !

Saya dabilibannen ye kamalen jininka :

- Ne ye mun koba ke ?

- E ye ne jarabi kelen nin mine a la ka t'o di waritigiba ma ka da mun kelenpe kan ?

- I jarabi yere de y'a nin di k'a da e ka dusukasi kan !

- Ne ka mun dusukasi ?

- A y'a fo n ye k'i ni muso wëre taara k'ale to, kó ye dijø nege bø a la, o de kama a y'a nin di. Ne yere taara sørø a tun bëna juru don a yere kan na, k'a yere faga de !

O kumaw fo saya fe o ni kamalen k'a ke kasi kan o si a ma körøya ni si ye. Saya ye kuma suguya bée dø fo kamalen in ye, a man són ka kasi dabila. Kamalen in y'i ban ji ni dumuni ma k'i ta ke kasi ye. A be kasi su, a be kasi tile. A be dugukolo bugø n'a senw ye sanga ni waati. A neji kalamán bønni ma kötige dugukolo kan o cogo kelenna fana. O menna o cogo la fo don dø la, dugukolo segennen ye kamalennin jarabi su labø walasa ale bugøli ka dabila. O kelen, kamalen taarø sigi a jarabi su kunna ka kule damine ni saya tøgø ye. A hine donna saya la. Walasa ka kamalen ka ninsöndiya segin a ma, saya fana wulira ka se Ala ma k'a jinni o fe o ka kamalen jarabi su ldkunnun.

Ala ye saya jaabi k'a ka taa npogotigi nin mine waritigiba la ka n'a segin a ma.

Saya siranna, a jøre la. A ka Ala ma o yøø la ko :

Ala, waritigiba in bilama ka kenø, jønw bá fe, a kólosi-baga fana ka ca, ni ne ko nbø taa o nin mine, olu bëna ne bali n ka baara la . Ne bëna se ka waritigiba nin lasørø cogodi n'a ma ke ni wøø ye ?

Saya tilalen kuma la, Ala k'a ma k'a ka taa, ale bë dibi don a n'u ce.

Nin don de, dibilan donna saya ni dafen bée ce. Saya taara npogotiginin nin mine waritigiba la kana segin a ma. Kamalennin

ninsöndiyara.

Waritigiba nin bølen,a kólosibagaw n'a ka kelecew ye fele wuli dugu køø saya nø fe. U ye dugu fan bée ke sennø ye saya jinini kama. Walasa k'u yere tanga saya jinibagaw kólo ma, sankolo yelenna k'a yøø janya. Melekew ni jinew y'a jini Ala fe a ka dibi don u ni dafen tòw ce. Kalo ni tile y'a jinín waati ka tila u ni négon ce. Ala ye ninnu bëe ka lajininw latige.

K'a ta nin don na fo bi, ben børa adamaden ni saya ce. Dibi donneñ a ni dafew ce,a ye makari dabila kó sababu ke geleya pësiranje ye. Nin min minewaati mana se, a bø mine. A ye ni nønabila jinini dabila walasa min y'a sørø kamalennin ka jarabiko la, o négon were kan'a sørø.

N ye snirin ta yøø min na, n y'a bila yen.

Bakari Sangare

Jekabaara

Labølikuntigi

Daneli Damek

Sebenkuntigi

Bakari Sangare

Sebenni kela kulu

Daneli Damek

Bakari Sangare

Idirisø Sakø

Nataliye dilanbagø

Modibo Sidibe

Jaw

Haruna Tarawele

Labøbagaw eridinateri la

Fatimata Cero

Madamu Jakite Orokiya So

Seyidu Dunbiya

Haks bøta 500

BP : 2043 - Bamako

Tel : 20 20 62 89

*BNDA seneke jama jeñegon
folo musakako la*

**MALLIJAMANA KA
TARAKITERI 1 000 SANNI**

- BNDA ye tarakiteri hake min musaka be : 660
- Waribolen nume : Sefawari 2 713 174 430